

Traducere din limba greacă după originalul:

Ὁ ἱερεὺς Νικόλαος Κογιώνης (1928-2006)

Μία φωτισμένη καὶ ἁγιασμένη ἱεραποστολική μορφή
τῶν ἡμερῶν μας

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VASILIOS, PETROLOKAS

**Preotul Nicolae Koghionis : (1928-2006) : un chip luminat
și sfințit de misionar al zilelor noastre /** Petrolekas Vasilios ;

trad.: ieroschim. Ștefan Nuțescu. - București : Evanghelismos, 2012

ISBN 978-973-7812-91-9

I. Nuțescu, Ștefan (trad.)

Prolog

Ce este virtutea?

Să te jertfești pentru ceilalți și să ai puterea să nu ceri recunoștință de la oameni, ci să o aștepti numai de la Dumnezeu.

Aceasta este virtutea.

Să fii cleветit, să fii nedreptățit, să fii izgonit pe nedrept, să fii smerit de către ceilalți și să-ți păstrezi pacea, să zâmbești continuu și să nu simți antipatie față de nimeni.

Aceasta este virtutea.

Să poți să te conformezi, fără să protestezi, unor sfaturi care ți se par greșite, care sunt contrare caracterului tău, care-ți creează pentru moment furtună în suflet și totuși să înaintezi cu hotărâre statornică să-ți supui propria voie.

Aceasta este virtutea.

Să-i vezi pe ceilalți cum izbutesc, cum sunt preferați, cum ți-o iau înainte, iar sufletul tău să se bucure pentru că aceia sunt răsplățiți.

Aceasta este virtutea.

Extrasul de mai sus, luat dintr-o însemnare veche a Martei Farazoulis (un suflet evlavios care a trăit în orașul Eghio la începutul secolului nostru) și pe care Părintele Nicolae o păstra printre obiectele sale personale, exprimă virtutea sau, mai bine zis, o parte din virtutea care-l împodobește pe Părintele Nicolae Koghionis, un preot sfânt, care a trăit și a lucrat printre noi fără zgomot, smerit, cu o râvnă și o lepădare de sine fără seamăn și care a plecat de la noi în timp ce era prezent la datorie, săvârșindu-și lucrarea sa misionară, în după-amiaza zilei de vineri, 13 octombrie 2006, în vârstă de șaptezeci și opt de ani.

Toți cei care l-am cunoscut îndeaproape pe când se afla încă în viață am înțeles că avem lângă noi un preot de o rară virtute. După admirația sa, această constatare, că am petrecut împreună cu un Sfânt contemporan, a devenit convingere, dar și durere totodată, pentru că l-am pierdut pe povățuitorul și mijlocitorul nostru duhovnicesc cel plin de discernământ, pe neobositul sprijinitor în greutățile noastre, și pentru că nu am pus în valoare, câtă vreme a trăit, marile lui virtuți. Părintele Nicolae își ascundea în chip minunat virtutea și uriașa sa lucrare de slujire pastorală și misionară pe care o săvârșea zilnic. Toți (chiar și familia sa) am cunoscut numai o mică parte din lucrarea sa. Îndată după adormirea sa, au început să iasă la iveală atât de multe fapte săvârșite de el, încât ma-

ioritatea filor lui duhovnicești am simțit că este datoră noastră să facem cunoscut acest chip sfințit spre folosul cât mai multor suflete. Această ocazie s-a ivit mai repede decât ne-am așteptat. Evlaviosul misionar Stelian Kementzetzidis a fost profund mișcat de personalitatea duhovnicească a Părintelui Nicolae. Ca urmare a acestui fapt, a propus să fie editată pentru început o carte mică dedicată Părintelui, cu nădejdea că în viitor va putea edita ceva mai mult. Am încercat să răspundem dorinței Domniei Sale după măsura posibilităților noastre, simțind că este de datoră noastră să-l cinștim în felul acesta pe părintele nostru duhovnicesc care, vreme de douăzeci și șase de ani, a purtat greutatea ridicării și a povățuirii noastre duhovnicești.

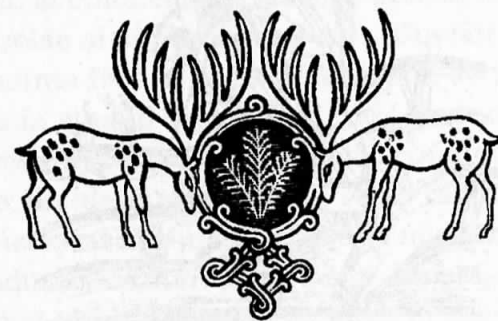
Strădania noastră s-a concretizat în această carte, care este cu totul nedesăvârșită. Dacă va voi cineva să estimeze lucrarea Părintelui Nicolae Koghionis (chiar și numai ultimii treizeci și cinci de ani), va trebui să bată la toate ușile caselor imensei parohii a Sfântului Elefterie Pediu Areos (Ghizi) din Atena pentru a întreba despre smeritul și simpaticul preot care îi vizita din când în când pentru a săvârși Agheasmă, Sfântul Maslu, pentru a le duce Sfânta Împărtășanie sau pentru a-i convinge să se aboneze la reviste religioase; pentru a absorbi durerea sutelor de neputincioși pe care îi vizita în anumite răstimpuri, pentru a discuta cu nenumerabilele suflete greu rănite ce și-au aflat odihna sub epitrahilul său, pentru a asculta cu răbdare

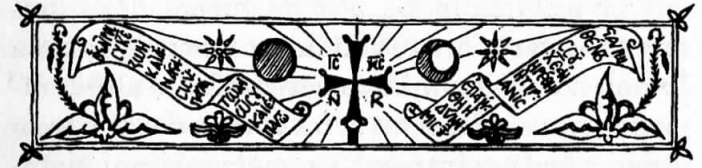
problemele semenilor noștri sensibili, cuprinși de boli sufletești, pe care niciodată nu-i întrerupea la mărturisire și pe care, cu harisma sa, știa să-i odihnească. Cel care va face acest lucru tot nu va cunoaște, la adevărata valoare, strădania Părintelui Nicolae, deoarece Părintele a săvârșit o importanță lucrare duhovnicească la mica Biserică a Sfintei Paraschevi Kangelion P. Rafti. Odihnea sute de suflete, mărturisind de bună voie la biserica din insula Tinos, cerceta adeseori ca duhovnic sau ca liturghisitor mănăstirile din insula Eghina, mergea la spitale, unde mărturisea bolnavi și oriunde se afla, împărțea fără odihnă cuvântul lui Dumnezeu. Apoi lucrarea duhovnicească a Părintelui Nicolae, rugăciunile sale de foc de la miezul nopții (de multe ori se ruga pe acoperișul blocului în care locuia), nesfârșitele liste de nume pe care le pomenea la biserică, cu mult înainte de a începe Utrenia, fiind singur, doar cu Dumnezeu Cel Preaînalt și, mai ales, lucrarea sa launtrică, pe care niciodată nu o vom putea cunoaște. Tot ceea ce am enumerat până aici reprezintă lucrarea sa exterioară, așa cum a fost ea văzută de către fiii lui duhovnicești.

Toate informațiile cuprinse în această lucrare sunt verificate și provin de la vreo treizeci de fii duhovnicești vrednici de credință ai Părintelui Nicolae. Merită precizat și faptul că toți cei menționați, precum și mulți alții care l-au cunoscut pe Părintele Nicolae, îl aseamnă cu Sfântul Nicolae Planas. Un cleric de la Arhiepiscopie, părinte-

le Hrisostom P., care, ca proiestos l-a trimis în câteva rânduri la diferite slujiri, vorbind în public, l-a asemănat pe Părintele Nicolae cu Sfântul Nectarie și cu Sfântul Nicolae Planas. Desigur, nu este de competența noastră și nici scopul cărții noastre nu este să comparăm măsura sfințeniei Părintelui Nicolae Koghionis cu minunații bărbați ai veacului de dinainte, ci numai am simțit că este de datoria noastră să menționăm și această convingere obștească spre folosul cititorilor cărții de față.

Octombrie 2007

Introducere

Luni seara, 10 aprilie 2006. În micul salon al apartamentului familiei Koghionis din cartierul atenian Ghizi este doliu. În acea după-amiază a plecat spre Cer, pe neașteptate, Maria, în vârstă de treizeci și nouă de ani, un suflet curat și sfânt, al cincilea copil din cei șase ai Părintelui Nicolae și ai prezviterii Ana. Cu câteva zile mai înainte făcuse o simplă operație de tiroidă. Se afla în stadiul recuperării, însă avea complicații respiratorii care o deranjau. În ziua de 10 aprilie, dis-de-dimineată, i-a cerut tatălui ei să o împărtășească, după ce citise cu multă umilință rânduiala Sfintei Împărtășiri. Moartea a găsit-o mai târziu în casa unei bune prietene de-a ei. Chipurile tuturor erau întristate. Prezvitera, încercând să-și stăpânească durerea, povestea întâmplări din viața Mariei. Un înger pământesc, de o dragoste nemărginită și neprefăcută, de o jertfire de sine ascunsă, de o ascultare fără seamăn... Părintele Nicolae însă era liniștit și tă-

cut, cu privirea în jos, plin de durere, dar supunându-se fără cârtire voii lui Dumnezeu, aștepta Învierea cu o seninătate cerească. De altfel, niciodată nu ridica ochii și nu vorbea decât numai atunci când era întrebat. Cu mai mulți ani înainte, ispitorul îi spusese prin gura unei îndrăcite: „la Ghizi este un preot care îmi zădărnicește lucrul, însă îl voi prăji eu în tigaie”.

Moartea Mariei a fost una dintre ultimele sale încercări. Au precedat multe altele și încă unele dintre ele destul de dureroase. Telefonul suna continuu. Cei mai mulți sunau pentru a transmite condoleanțe, iar alții, care nu cunoșteau ce se întâmplase, îl chemau pe Părintele Nicolae să le facă agheasmă, Sfântul Maslu... Părintele, care niciodată nu protesta, scria în marea lui condică numele, adresa, data și ora vizitei. Părintele Nicolae, ajuns acum la vârsta de șaptezeci și opt de ani, era îngerul cel bun al mensei parohiei a Sfântului Elefterie Ghizi. Fără să știe de odihnă, cu râvnă nefățarnică și cu o lepădare de sine de necrezut îi slujea pe credincioși. Vestea morții Mariei l-a găsit la biserică săvârșind Taina Spovedaniei, după ce se întorsese de la vizitele sale făcute prin parohie. După vizita dureroasă la clinica unde se afla trupul neînsuflețit al Mariei și după săvârșirea Trisaghioului, avea să se întoarcă iarăși la îndatoririle sale parohiale. Voia să-i odihnească pe ceilalți, el, care suferea atât de mult. Acasă urma să se în-

toarcă abia seara târziu. A doua zi, ziua dinaintea celei în care urma să aibă loc înmormântarea Mariei, parohienii aveau să-l vadă cum aleargă cu geanta sa mare la diferite slujiri, iar mai târziu la biserică, ca să odihnească sufletele celorlalți în Taina Spovedaniei.

Vineri, 13 octombrie 2006, noaptea. În micul salon al apartamentului familiei Koghionis este iarăși doliu. S-au adunat din nou toți în jurul familiei. Dar de data aceasta marele absent este Părintele Nicolae. În locul său stă un tânăr, Evanghel M., care ne povestește cum l-a întâlnit pe preotul necunoscut pentru el, întins pe trotuarul străzii Evritania nr. 70, departe de parohia sa, cu geanta neagră în mână și cum, atunci când s-a aplecat asupra lui să-i facă respirație artificială (era deja prea târziu, căci sufletul Părintelui Nicolae deja plecase), a simțit o ușoară mireasmă ieșind din el.

Astăzi, după ce s-a scurs ceva timp de la moartea Părintelui Nicolae, facem o primă încercare să reconstituim faptele, nu numai cele din ultima zi a vieții sale, când Domnul, Cel Ce răsplătește tuturor, l-a luat pe credinciosul și bunul Său rob în ceasul slujirii sale, ci și ale întregii vieți sfinte a Părintelui Nicolae. O viață care a fost strămutată din aerul curat al Arkadiiei muntoase în centrul mult zgomotos al Atenei. O viață închinată cu smerenie slujirii fraților lui în Hristos. O viață de o rară sfințenie, care a unit,

într-un chip desăvârșit, pilda cucernicului familist cu mulți copii, a neasemuitului slujitor, a neobositului misionar, a duhovnicului străvăzător și discret, cu virtuțile monahale ale înfrânării, neiubirii de argint, curăției, tăcerii, ascultării desăvârșite...

DATE BIOGRAFICE

Obârșia și anii copilăriei

Nicolae Koghionis s-a născut la 27 martie 1928 în satul Neohorio din Arkadia. Părinții lui au fost evlavioșii arkadieni Evanghel și Vasiliki. Tatăl lui a lucrat în învățământ, lăsând în urma sa amintirea unui dascăl sfânt și blând. Mama lui, Vasiliki, era fără știință de carte lumească, însă prin înțelepciunea „după Dumnezeu” i-a povățuit pe cei patru copii ai ei pe calea adevăratei cunoașteri de Dumnezeu. Ea le spunea adeseori copiilor ei: „Când veți avea vreo oarecare problemă, mergeți și îngenuncheați sub sfânta noastră candelă!”. În casa lor exista un iconostas, unde aveau și Sfinte Moaște dăruite de la Sfânta Mănăstire Varson. Într-o seară tatăl le-a spus foarte mâhnit copiilor lui: „Mama voastră nu se simte bine. Are temperatura mare, care nu scade deloc. Medicii au spus că va

muri”. Atunci cei patru copilași ai lor au îngenunchat sub sfânta candelă și s-au rugat multă vreme cu lacrimi. Și minunea s-a săvârșit. Mama lor a început să se simtă mai bine și în scurtă vreme s-a însănătoșit deplin.

Nicolae a avut binecuvântarea lui Dumnezeu să aibă în neamul său înaintași care au trăit în sfințenie. Numele l-a primit de la străbunicul său, preotul Nicolae, tatăl bunicului său, preotul Anghel. Evlaviosul și simplul preot Anghel Iconomu¹, tatăl mamei lui, era preot paroh în satul lor. De la el Nicolae a fost insuflat, încă din anii copilăriei, să urmeze anevoioasa cale a preoției.

De mic copil lui Nicolae i-a plăcut rugăciunea și tăcerea. Îl ajuta cu bucurie pe bunicul său la biserică, silabisind Psalmii. Când se întorcea acasă, încerca să-l imite pe bunicul său. Lua coji de lămâie și, cosându-le într-un fel pe care numai el îl știa, făcea cădelnițe și tămâia toată casa, spunând foarte serios: „*Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește...*” Odată, în Sâmbăta Mare, noaptea, au fost cuprinși toți de un somn adânc. Deodată micul Nicolae s-a deșteptat și a început să strige: „Sculați-vă! Sculați-vă, ca să mergem la biserică!” Toată viața Părintele Nicolae a păstrat

¹ Se păstrează următoarea povestire plină de har: când părintele Anghel vedea că trec catării Mănăstirii învecinate Varson, le spunea nepoților lui: „Ridicați-vă în picioare și faceți închinăciuni, căci trec catării mănăstirii!”

această stare de trezvie și a înmulțit-o. Ca preot, în Duminici, istovit fiind de oboseală după Dumnezeiasca Liturghie, mânca puțin și în grabă, ca să apuce să se odihnească câteva clipe, înainte de a începe programul său de slujire, care întotdeauna era foarte încărcat. „Vă rog, puțină liniște! Nu am multă vreme la dispoziție”, spunea el celor din casă. Însă nu apuca să doarmă prea mult, căci îndată se auzea deșteptătorul sunând.

După primii ani ai copilăriei sale, familia Părintelui Nicolae s-a mutat în Tripoli. Acolo avea să-l cunoască pe înflăcăratul predicator al Mitropoliei, preotul Teodor Koçakis, care va deveni și duhovnicul familiei. Casa lor părintească s-a transformat într-un loc de găzduire pentru teologii predicatori care cutreierau prin sate. Adeseori aveau loc acolo interesante discuții duhovnicești. Părinții și copiii trăiau într-o atmosferă de adevărată viață duhovnicească. Adesea Nicolae îl lua pe fratele său mai mic, Teodosie, și mergeau cu bicicletele la bisericuța Sfântului Gheorghe, ce se afla puțin în afara orașului Tripoli. Acolo, ceasuri nesfârșite, așezați sub pini, citeau Sfânta Scriptură. Alteori, împreună cu surorile lui, citeau Paralclisul sau Acatistul în pitoreasca bisericuță. O casă care se sprijinise pe o astfel de temelie duhovnicească avea să dăruiască Bisericii două prezvitere, un teolog și pe Părintele Nicolae.